

Babeş – Bolyai University Cluj-Napoca
Faculty of History and Philosophy
History. Civilization. Culture. Doctoral School

The City and its Justice. Târgu-Mureş in the 17th century

-Summary of the doctoral thesis-

Doctoral supervisor

Prof. univ. dr Rűsz-Fogarasi Enikő

PhD Candidate

György Árpád-Botond

Cluj-Napoca

2021

Table of contents

Introduction

1. Research history

- 1.1. Methodology***
- 1.2. City and institutions in historiography***
- 1.3. Justice and punishment in historiography***
- 1.4. Târgu-Mureş in historiography***

2. Archival sources and their origin

- 2.1. Leges seu decreta the city book***
- 2.2. Testimony protocols***
- 2.3. Narrative sources***
- 2.4. Other archival sources***

3. From Novum Forum Sicolorum to Târgu-Mureş

- 3.1. The process of urbanization***
  - 3.1.1. The situation of the settlement among the cities of Transylvania***
  - 3.1.2. From the first written mention of the settlement to the rank of oppidum***
  - 3.1.3. The first privileges and conflicts with Maros Seat***
  - 3.1.4. Ongoing conflicts with Maros Seat, supplementing privileges in the 16th and 17th centuries***

3.2. The free royal city title

- 3.2.1. External and internal conflicts in the 17th century***

3.3. Jurisdiction of the city: a free royal city from the Szekler village

- 3.3.1. The Szekler village and Szekler oppidum***
- 3.3.2. The privileged Szekler oppidum***
- 3.3.3. The free royal city rank and proximity to other cities***

4. Institutions and offices of the free royal city of Târgu Mureş

4.1. The Council

- 4.1.1. The Extern Council***
- 4.1.2. The Council of sworn citizens***

4.2. Elected and paid individual positions: Officers

4.3. The judge

Borsos Tamás

Nagy Szabó János
Olajos (Kovács)Litteratus György
Nagy Szabó Mihály
Rozsnyai Szabó Dávid
Nagy (Köpeczi/Középső) Szabó Péter
Nagy Szűcs (Szőcsi) István
Borbély Lukács
Tordai Pál deák
Vidombáki Szűcs Márton
Ötvös Márton
Kézdivásárhelyi István
Vágási István deák
Nyírő Szabó Miklós
Kovács Szabó Ferenc
Szilágyi Csiszár János
Nagy Csiszár János
Szűcs Zsigmond
Nyerges György
Nyírő Szabó István
Ötvös Lakatos Márton
Halmágyi Mihály
Rozsnyai Szabó István

4.4. The sworn citizens

4.5. The senators / councillors

4.6. The notary

Decsi Dániel
Vásárhelyi Kis János/ Kis János deák
Erszényes János
Kézdivásárhelyi István
Dési Horváth Péter
Csapai István
Galambodi György
Keresztúri Deák András
Halmágyi Mihály
Sámuel deák
Virág István

Kolozsvári Dániel

4.7. The city director

4.8. Other officials

4.8.1. *The mill judges*

4.8.2. *The military officer*

4.8.3. *The forest judge*

4.9. Paid positions

4.9.1. *The city servant*

4.9.2. *The patrols*

4.9.3. *The guardsman*

4.9.3. *The executioner*

5. Târgu Mureş laws and case law

5.1. The written laws of the city

5.2. The unwritten laws of the city in the protocols

5.3. The effects of national laws on Târgu Mureş

5.4. Citation

5.4.1. *Detentions*

5.4.2. *Lawsuits between non- citizens*

5.5. The court

5.5.1. *The court order, the procedure*

5.5.2. *The venue of the trials*

5.5.3. *Procedure of hearings*

5.5.4. *Oath as part of the proof*

5.5.5. *The testimonies*

5.6. Lawyers

5.7. Torture, evidence

5.8. The judgement

5.9. Appeal

5.10. Punishment of criminal offenses

5.10.1. *Financial penalties*

5.10.2. *Corporal punishment and moral disgrace*

5.10.3. *Death penalties*

5.11. Sites of punishment

6. Judicial cases in practice at 17th century Târgu-Mureş

6.1. Property disputes and crimes in 17th century Târgu-Mureş

6.1.1. *Theft, Robbery, Reset*

Theft

Robbery

Reset

6.1.2. Purchase

Movable property

Realty property

6.1.3. Debt

Cash debts

Pawn debts

Rent

6.1.4. Vandalism, damage

6.1.5. Inheritance and wills

6.1.6. Conflict of the guilds

6.1.7. Arson

6.1.8. Work settlement conflicts

6.2. Verbal and bodily injury cases in the 17th century Târgu-Mureș

6.2.1. Verbal Sins

Slander

Libel and swear

Scolding/Gossip

6.2.2. Assaults

Fight

6.2.3. Bloodshed

Weapon breaches

6.2.3. Negligence

6.2.4. Attempted murder

6.2.5. Homicide

Homicides

Murders

6.3. Adultery, Rape and other Sexual Crimes in the 17th century Târgu-Mureș

6.3.1. Fornication

6.3.2. Covert Prostitution

6.2.3. Adultery and Divorce

6.3.4. Exhibitionists

6.3.5. Rape

6.4. Infanticide in 17th century Târgu-Mureş

6.5. Witch trials in 17th century Târgu-Mureş

Witch trials in Western Europe, Hungarian Kingdom and Transylvanian Principality

Witch trials in TârguMureş .

Conclusions

Bibliography

Archival sources

Edited documental sources

Books

Studies and articels

Doctoral dissertations

Summary

Dealing with the seventeenth-century history of Târgu Mureș is a tremendous professional challenge, and the present doctoral thesis attempts to live up to it. It presents through six chapters the justice system in Târgu Mureș of the seventeenth century. The aim is to describe, along with the presentation of processes of institutional history, the course of crime and punishment. The thesis consists of three major parts. The first part deals primarily with an approach from institutional history, presenting the forces that shaped the justice system and the privileges through which the city obtained independent jurisdiction. The second major part discusses concrete court cases. The third major part present practice in the court. Our goal is to present the judicial practice based on the remaining documents, specifically how witnesses helped condemn or acquit the accused and the extent to which personal relations played a part in some cases. The thesis contains the results of an archivistic research. The literature provided significant help in processing the sources and reconstructing the posts occupied by officials in the seventeenth-century Târgu Mureș, guiding us towards the documents where one could find the traces and modes of their activity.

After a brief introduction, a chapter on research history and methodology follows. This chapter presents the research results of the surrounding regions, namely the Polish and Slovak historiography, whose findings also played a significant role in our methodological approach. The works of researchers of Hungarian and Romanian historiography dealing with seventeenth-century urban history also substantially impacted the methodological foundation of our doctoral thesis, but the differences between the sources they use are pretty visible. The chapter on historiography concludes with works dealing with the early modern Târgu Mureș. Here we have to highlight the name of Sándor Pál-Antal, who provided a strong basis with his decades of archivistic work. He carried out essential basic research that helped and provided a starting point for developing this thesis's later chapters.

A separate section is devoted to the sources processed in the thesis. A pragmatic fact delimitates the time frame of the work: the surviving sources were written between 1603 and 1698. These are the minutes containing the incomplete testimonies and sentences of the lawsuits before the city court, preserved for decades by The National Archives of Romania, Mureș County branch. In a separate folder of the fund that contains the documents of Târgu Mureș City Hall, we can find the town book (*liber civitatis*). The town book contains the statutes of the city, bound together in a cover from the sixteenth century, and it had kept its

important protocolar role until the nineteenth century. Tax registers that include relevant data about the city's dignitaries are also considered essential sources. During the seventeenth-century history of Târgu Mureş, several important narrative sources were created on the city's territory by Tamás Borsos, Ferenc Nagy Szabó, and Márton Enyedi Lakatos. In addition to the description of conditions within the city, these sources contain a lot of biographical data and information about family relations, explaining the disappearance of some prominent urban personalities from the documents.

Târgu Mureş has become one of the most important cities in Szeklerland due to several factors (geographical location, successful city management). Having been a centre of justice and commercial tax collection within Maros Seat and Szeklerland several times also played a significant role in its development. It is clear from the surviving charters that initially, the Szekler magistrates also supported the commercial privileges of the city. They received proceeds from the fairs and gifts from the city's artisans in exchange. From the end of the fifteenth century, the authority of the Seat became more and more burdensome for the townspeople; on the one hand, their burdens increased, and on the other hand, they tried to become independent from the authority of the Seat. Utilizing the support of the central power starting from the middle of the sixteenth century until 1616 – János Zsigmond took the city out of the jurisdiction of the Seat in 1560 – the city acquired economic, legal, and military privileges in several stages. This process was crowned by a letter of privilege received from Gábor Bethlen in 1616. The prince confirmed the previous charter but added that the settlement had been granted the rank of a free royal city, the right to build a fortress, and enter another stage of urbanization. In the city's inner life, conflicts between residents were resolved by princely committees of inquiry. A trace of these investigations can be found in the charters, and we may observe that on several occasions, not only had conflicts been settled, but efforts had also been made to reshape the administration to meet the latest expectations.

In Târgu Mureş, like in all other contemporary cities, the judiciary and the economic and political administration were not firmly separated. The judge in charge of the city, who also had many other duties, supervised the management of the city and kept in touch with the more influential nobles and other settlements. At least one sworn citizen and a city clerk assisted in judging per the statute's provisions. In addition to the judge, the Council of Sworn Citizens, consisting of six members elected annually together with the judge, played an important role. The internal council was supplemented with a notary, elected from among the citizens, and responsible for conducting the city administration. The members of the internal

council came from the 24-member external council. During the seventeenth century, the external council was expanded to 40 members at the suggestion of the princely committees, and their numbers were adjusted to the number of tax-paying citizen families living in the city. Similarly, fellows elected the new members of the external council; thus, only the most prestigious citizens could be included among them. Some of the newly admitted younger councillors became the mill administrators. The council organized an important means of urban policing, the so-called “cirkálás”. Participation in this form of patrolling was the duty of every citizen, serving the purpose of keeping the order at night, but everyone had the opportunity to hire someone to take their place. Another significant change of the second half of the seventeenth century was the introduction of another office: the city director (*városi direktor*). In the forming of this office, the city followed national patterns and the model of Cluj-Napoca. The aim was to alleviate the burden on the city council so that the prosecutor’s power was transferred to a single juror who then took on the role of city public prosecutor.

The city administration was assisted by several paid officials, according to our current concepts. The city servant performed various tasks, making subpoenas and arrests, but he also led the guardsmen when the order had to be restored during internal conflicts. The city paid the guardsmen responsible for capturing and guarding the prisoners and watching out for any fires from the city tower. The gipsies involved in the execution of the sentences were under the city’s authority and presumably paid by it; they were the ones who beat, tortured, and executed the convicted and took the fornicators to the city limits.

The city statute, signed in 1603, set the framework for justice. The statute was supplemented and expanded several times during the seventeenth century. It regulated the process of arrests and summons, set the number of postponements, separated the nobiliary land plots, and the council made a demand to verify new residents marrying into the city. The statutes designated the court-days and the judge’s house as the place of judgment. A change occurred when the town hall was built; afterwards, a council decree stipulated that the town hall would be the only place to pass judgment and hold meetings by a judge.

The statutes determined the sum of penalties and the stages for measures during which these could be imposed. Pawning was also regulated in separate articles, and the authorities were usually trying to auction off real estate in the end, after movable property. A significant addition was made to the statutes in 1634, according to which it was the task of the city to bring nobiliary land plots of the former entire territory under its jurisdiction. However, the city

retained its authority over the plots left under civil rights and even extended it, as the council gained the right to acquire the properties from within the fortress from those who opposed it, in exchange for compensation, and pass it on to trusted urban citizens. The council tried to defend its own political and economic interests by preventing the accumulation of real estate.

In addition to the provisions made by the city council, a significant role was played by the laws called “national laws” in the verdicts surviving in the protocols. These laws refer back to Werbőczy’s *Tripartitum* and the *Approbatae Constitutiones*. We can state that the laws codified earlier significantly affected the early modern judiciary. However, there are local customs in the judgments not included in national laws, and these are primarily related to the organization of everyday life. These laws came into force when someone erred in behaviour or caused damage for material reasons, such as occupying land, not respecting someone else’s land boundaries, or being noisy in the street. Customary law was still followed at the time and played a significant role in regulating daily life, defining, in addition to the code of conduct, the unwritten rules of sale and purchase.

We find less information about the execution of judgments. The sources examined do not discuss how and where the executions took place or how the fines and other physical humiliations were carried out. However, the enforcement of sentences can be reconstructed by involving other sources.

In Târgu Mureş, the statutes and letters of privilege determined that the forum for appeals for townspeople was the *Tabula Regia*. However, from the 1630s on, city statutes provided an opportunity for anyone to take their case to the entire inner council that would decide as a forum for appeal. Written records of the operation of this court have also survived.

In the second major part of the thesis, we present various court cases. The aim is to show the judicial practice, the way the court decided in individual cases, i. e. how the defendant proved his innocence, and which were the factors that proved the plaintiffs’ truth. The presentation of the practice is also important because, in our opinion, the application of the laws and the attitude of the court depended greatly on the person of the judge. There are written traces in the minutes that, contrary to the spirit of the laws, the court exercised mercy and did not hang a well-known thief but only physically humiliated him.

In connection with the practical operation of the court, we discuss material cases first. In this thesis, crimes against various properties are included in the category of material cases. The presentation starts with theft cases, which were usually minor ones, where the witnesses

elaborate on the situation. Most often, valuable jewellery or textiles were stolen, which the authorities tried to find at the purveyors of stolen goods. Several times, the court also wanted to know how the stolen animals came into the defendant's possession. At the same time, there were cases of thieves working with a false key, and the authorities tried to catch them in the act several times, hoping to find the stolen objects at the purveyors. It was also considered a minor theft when someone broke branches and bunches of another's vineyard; in these instances, the court considered that the defendant was rightly prosecuted. Robbery was usually subject to a more severe trial because it meant the forced confiscation of cash or property. Defendants defended themselves by claiming, for example, that the victim misunderstood their intentions and handed over their property voluntarily. At other times, it was sufficient to prove that damage had been done at the place of burglary or that someone had been beaten; if the looted objects were found in a place connected with the defendant, the gallows could hardly be avoided.

The authorities also sought to hold the purveyors of stolen goods accountable. These were usually craftsmen or merchants who bought raw materials or goods at low prices, thus increasing their profits. We often find butchers accused of cutting stolen animals or merchants who bought stolen jewellery and clothing.

Debt lawsuits are dealt with separately in the chapter on material issues. A distinction was made between cash debts and mortgages/secured debts during the examined period. The court took care to protect both the debtor and the creditor. Pawning was regulated not only by the city's statutes but also by customary law. Among other things, the court had repeatedly ordered that movable and immovable property acquired by pawning be first offered for sale to the former owner, as was customary. The court also punished the person about whom witnesses had confirmed that he was the perpetrator of the vandalism and damage in question, and if someone beat an animal that later died, the guilty person also paid compensation in addition to the fine issued by the city.

The issue of inheritance and wills is extremely complex. Since it is not the purpose of this thesis to present the customs of inheritance in Târgu Mureş, we discuss cases brought before the courts. In most of them, the testament was missing, the deceased leaving no explicit verbal will on the deathbed – a situation in which the court had to divide the fortune. Sometimes, even if there was a will, the heirs could not agree with each other, and then the city

court intervened. The city sought to protect its interests, mainly so that civilian lands would fall into the hands of the nobles and eventually be permanently ennobled.

The city court resolved the internal conflicts of the guilds if they could not be resolved within the guild. We can speak mainly of cases where quarrels led to the outbreak of a physical conflict. There are examples of situations where other members damaged the property of a renegade in the guild, so the victim appealed to the city court. There are similar cases in which guilds, to protect their monopoly on the market, resorted to physical violence, primarily during national fairs. Moreover, disputes between two guilds came before the city court, too; for example, there were ongoing conflicts between butchers and furriers, triggered by the sheepskin for which foreign merchants paid a better price than the furriers who enjoyed a privileged situation – all this led to significant court action.

The category of vandalism and physical aggression also includes arson, this being the subject that concludes the chapter on material cases. The perpetrators of the fires faced immense social contempt because a fire could lead to a great disaster for the city. If the culprit was not found, a curse or threat could be considered suspicious. If another had previously threatened someone about setting fire to their house, the victim of the fire could bring to justice the threatener. However, in addition to rumours, other evidence or witnesses were needed to have seen the defendant near the fire at a suspicious time.

In verbal and bodily injury cases, the court considered several factors. With the help of testimonies, the court examined who initiated the conflict, whether verbal or physical. One might assume that verbal aggression was more characteristic among women, but this is not necessarily the case. It is rather that verbal insults turned into physical violence in the case of men, thus leading to more serious situations. Authorities acted with draconian severity against blasphemy. According to the general perception of the time, one was allowed to answer an insult or provocation proportionally up to a certain point. It was also essential to find out who first fired the gun during a fight and the reason for the conflict. At the same time, it is evident that most of the fatal fights developed primarily from beatings, i. e. situations in which an entire group had attacked a single person. In the event of a murder, the court considered the possibility of self-defence and an accident. However, if the murderous intent was proven, the perpetrator was held mercilessly accountable.

The concept of sexual offences is vast, ranging from hidden prostitution to rape, from exhibitionism to fornication and related adultery. The court always tried to hear witnesses who

had not only heard rumours but seen the defendant's deed or who had even been his/her sexual partners. In the case of prostitution, the eyewitness needed to have seen that the woman charged was given money in exchange for the deed. Moreover, in the case of fornication and adultery, the deed itself had to be seen by witnesses, not just the accused talking to others.

We also included divorce in the category of sexual offences because divorce cases were not just about proving the abuse or the wasting of the other party's property but also about creating the possibility of remarriage by confirming the adultery. If the accused's guilt was proven beyond a shadow of a doubt, then the law was severely enforced. Single adulterous women were usually only humiliated: they were beaten and barred from the settlement, with the threat of execution if they crossed the city limits again. Instead, adulterers who did not repent of their sins or relapsed were sentenced to death.

At the end of the thesis are presented separately, in two shorter subsections, two crimes seriously condemned by society. One is infanticide, which comes practically from fornication and, quite simply put, was committed to hide it. Witnesses played a crucial role here, primarily if the body was not found. In most cases, unmarried girls who showed signs of pregnancy were also suspected. Nevertheless, in most cases, families tried to save their accused daughters, usually by claiming that the child was stillborn or trying to get witnesses to talk about pregnancy-like symptoms, strengthening the defence that the defendant's physical signs could not be associated exclusively with pregnancy, and thus denying it. The other crime discussed is witchcraft. In the case of witches, investigations were ordered primarily because of the practice of forbidden magic. According to witnesses, the defendants had lived in the city for years and carried out various healing activities. However, after a while, these women's strange behaviour caused the urban community to demand their punishment and force the council to take action. In both infanticide and witchcraft cases, the court acted with the utmost caution. The perpetrators of these crimes were sentenced to death only in the most certain cases.

Through our research, it was possible to reconstruct the suit procedure of Târgu Mureş, as well as to follow the process by which the settlement became a free royal city. We also managed to look at the judicial practice of the period through a portion of the sources.

Keywords: Târgu Mureş, early modern epoch, administration of justice, suit procedure, crime, punishment, Transylvania, passing judgment, execution of sentences, judicial practice

Bibliography

Archival sources

Román Nemzeti Levéltár Maros Megyei Igazgatóságának Marosvásárhelyi Levéltára. 9-es fond Marosvásárhely Muncípium Levéltára, 117-es levéltári mutató: *A városi tanács iratai*. 109-es iratcsomó *Leges seu Decreta*

Román Nemzeti Levéltár Maros Megyei Igazgatóságának Marosvásárhelyi Levéltára 9-es Fond Marosvásárhely Muncípium Levéltára, 118-as levéltári mutató: *Adminisztratív és ítélkezési iratok*. 290, 291, 292, 293-as csomó.

Román Nemzeti Levéltár Maros Megyei Igazgatóságának Marosvásárhelyi Levéltára Fond *Maros Megyei Múzeum Gyűjteménye* 968-as Mutató 4. számú dokumentum.

Román Nemzeti Levéltár Maros Megyei Igazgatóságának Marosvásárhelyi Levéltára 9-es fond Marosvásárhely Muncípium Levéltára 116-os levéltári mutató: *A városi tanács gazdasági iratai*.

Teleki-Bolyai Könyvtár kézirat gyűjtemény MS. 384. *A marosvásárhelyi szűcs cég számadáskönyve*

Edited documental sources

A magyar törvényhatóságok jogszabályainak gyűjteménye. I. Kötet. Az erdélyi törvényhatóságok jogszabályai – Magyarországi Jogtörténeti Emlékek I. Kiadja. Kolosvári Sándor–Óvári Kelemen, Budapest, 1885

A magyarországi boszorkányság forrásai II. Bessenyei József szerk. Balassi Kiadó. Budapest, 2000.

A magyarországi boszorkányság forrásai IV = Pakó László -Tóth G. Péter et alii.szerk.. Ballasi Kiadó, Budapest. 2014.

A magyarországi boszorkányság forrásai V.=Tóth G. Péter et al. szerk.: Balassi Kiadó, Budapest. 2016

A római szent birodalmi széki Teleki család levéltára I. 1206–1437 Kiadja: Barabás Samu. Budapest.1895.

Az erdélyi káptalan jegyzőkönyvei 1600–1613 *Erdélyi Történelmi Adatok VIII. 2* Kiadja: Gálfi Emőke, Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár 2016.

Borsos Tamás: *Vásárhelytől a Fényes Portáig*. Kriterion, Bukarest, 1972.

Corpus Juris Hungarici. Millenniumi emlékiadás 3. Erdélyi törvényei 1540–1848. Fordították és utalásokkal ellátták Kolosvári Sándor–Óvári Kelemen. =: *Magyar Törvénytár (1000–1895)* Márkus Dezső szerk. Franklin Társulat. Budapest 1900.

Erdély (1769–1773) – Első Katonai Felmérés <https://mapire.eu/hu/map/firstsurvey-transylvania/?layers=here-aerial%2C142&bbox=2726476.469256745%2C5863757.953007624%2C2744658.9273600816%2C5869490.730129011> (Hozzáférés dátuma: 2020. 08. 08.)

Erdélyi okmánytár II (1301–1339). (Magyar Országos Levéltár kiadványai II. Forráskiadványok 40.) Kiadja: Jakó Zsigmond, Budapest, 2004. (Továbbiakban: *Erdélyi okmánytár II.*)

Erdélyi okmánytár III. (1340–1359). Kiadja: Jakó Zsigmond (Magyar Országos Levéltár kiadványai, II. Forráskiadványok 47), Budapest, 2008.

Erdélyi okmánytár IV. (1360–1371). Kiadja: Jakó Zsigmond kéziratát felhasználva Hegyi Géza–W. Kovács András (Magyar Országos Levéltár kiadványai. II. Forráskiadványok 53.), Budapest, 2014.

Kolozsvári emlékirók (1602–1720). bevezető tanulmányt írta és az időrendi áttekintést összeáll. Bálint József; a forrásokat válogatta és jegyzetekkel ellátta Pataki József. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest 1990.

Lacko, Miroslav – Mayerová, Erika: *Das älteste Stadtbuch von Schmöllnitz 1410–1735*. Slovenska sopolčnost' sociálne a hospodárske dejniy. Limpak. 2016.

Maros-Vásárhelyi Nagy Szabó Ferencz Memoriáléja. = *Erdélyi Történeti Adatok I.* gróf Mikó Imre szerk. Kolozsvár 1855.

Marosszéki krónikák I – II Kiadja Sebestyén Mihály. Mentor Kiadó. Marosvásárhely. 2010.

Memorialul lui Nagy Szabó Ferencz din Țirgu Mureș. 1580-1658 traducerea, note și studiu introductiv Ștefania Gáll Mihăilescu, Kriterion, București, 1993.

Nussbächer, Gernot: *Documente privind meșteșugurile din Sighișoara. Catalog de documente (1376 – 1598)*. Aldus Kiadó, Brassó, 1998

Pakucs-Willcocks Mária: *Sibiu-Hermannstadt: oriental trade in sixteenth century Transylvania*. Boehlau Verlag, Köln, 2007.

Pál-Antal Sándor: *Marosvásárhely XVII–XVIII. századi jogszabályai és polgár névsorai*. Mentor Kiadó, Marosvásárhely. 2006.

Pál-Antal Sándor: *Székely székek a 18. században 2. Udvarhelyszék 1700–1722 között*. Mentor Kiadó, Marosvásárhely, 2009.

Pál-Antal Sándor: *Székely székek a 18. században 3. Csík-, Gyergyó-, és Kászonszék 1701–1722 között*. Mentor Kiadó, Marosvásárhely, 2009.

Pál-Antal Sándor: *Székely székek a 18. században 4. Háromszék 1701–1722 között*. Mentor Kiadó, Marosvásárhely, 2011.

Pál-Antal Sándor: *Székely székek a 18. században 5. Aranyosszék 1702–1722 között*. Mentor Kiadó, Marosvásárhely, 2011.

Pál-Antal Sándor: *Székely székek a 18.században. 1. Marosszék 1701–1722 között* Mentor Kiadó, Marosvásárhely, 2007.

Repertoriul archeologic național: Situl archeologic de la Târgu Mureș – Curtea liceului "Bolyai Farkas": <http://ran.cimec.ro/sel.asp?descript=targu-mures-municipiul-targu-mures-mures-situl-arheologic-de-la-targu-mures-curtea-liceului--bolyai-farkas--cod-sit-ran-114328.49> (Hozzáférés dátuma: 2020-05-06)

Repertoriul archeologic național: Situl archeologic medieval de la Târgu Mureș – Cetate : <http://ran.cimec.ro/sel.asp?descript=targu-mures-municipiul-targu-mures-mures-situl-arheologic-medieval-de-la-targu-mures-cetate-cod-sit-ran-114328.03> (Hozzáférés dátuma: 2020-05-06)

Rüsz Fogarasi Enikő: *Kora újkori Marosvásárhelyi végrendeletek 1568–1689*. Erdélyi testamentumok 5. Mentor Kiadó. Marosvásárhely. 2014.

Szabó Miklós–Tonk Sándor: *Erdélyiek egyetemjárása a kora újkorban. Fontes Rerum Scholasticarum IV*. Szeged. 1992.

Szamosközy István: *Monumenta Hungarie Historica 2. Sriptores 29. Szamosközy István történeti maradványai 1566–1603 III (1603)* Szilágyi Sándor szerk., Magyar Tudományos Akadémia. Budapest, 1877.

Székely oklevéltár I. Kiadja. Szabó Károly, Magyar Történeti Társulat. Kolozsvár, 1872.

Székely oklevéltár II. Kiadja: Szabó Károly, Magyar Történelmi Társulat, Kolozsvár, 1876.

Székely oklevéltár III. (1270–1571). Kolozsvár, Magyar Történeti Társulat 1890.

Székely oklevéltár V. (1296–1603). Kiadja: Szádeczky Lajos, Ajtai K. Albert Könyvnyomdája, Kolozsvár 1896.

Székely oklevéltár VI. (1603–1698) Kiadja Szádeczky Lajos. Kolozsvár 1897.

Székely oklevéltár VIII. Kiadja: Barabás Samu, Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 1934.

Tonk Sándor: *A Marosvásárhelyi Református Kollégium diáksága 1653–1848. Fontes rerum scholasticarum VI*. Szeged. 1994.

Trausch, Jozef: *Chronicon Fuchsio-Lupino-Oltardinum, sive, Annales Hungarici et Transilvanici*. Brassó, 1847.

Urkundenbuch VI (1458–1473). Kiadja: Gustav Gündisch Editura. Academiei, București, 1981.

Vigh Károly: *Asszonyok és férfiak tükre. Tanúvallomások a XVII. századból*. Pallas-Akadémia Könyvkiadó. 1999.

Werböczy István: *Hármas könyve. Magyar Törvénytár 1000–1895 Corpus Juris Hungarici* Márkus Dezső szerk. Fordította és jegyzetekkel ellátta Kolosvári Sándor–Óvári Kelemen Franklin Társulat Budapest. 1897

Zsigmond–kori oklevéltár II. Kiadja: Mályusz Elemér. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1958.

Zsigmond–kori oklevéltár III. Kiadja: Mályusz Elemér–Borsa Iván. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1993.

Zsigmond–kori oklevéltár V. Kiadja: Mályusz Elemér–Borsa Iván. Akadémiai Kiadó, 1997.

Books

Balogh Judit: *Székelyföldi karrierrek-Az udvarhelyszéki nemesség hatalomszerzési lehetőségei a 16-17. században.* L'Harmattan Kiadó, Budapest. 2014.

Benkő Elek: *Kolozsvár magyar külvárosa a középkorban* (Erdélyi Tudományos Füzetek 248). Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár 2004.

Benkő Elek–Demeter István–Székely Attila: *Középkori mezőváros a Székelyföldön.* (Erdélyi Tudományos Füzetek 223), Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár, 1997.

Benkő Károly: *Marosvásárhely szabad királyi város leírása 1862-ben* szerk. Pál-Antal Sándor, Marosvásárhely, Mentor Kiadó. 2001.

Binder Pál–Kovács Géza: *A céhes élet Erdélyben.* Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1981.

Bogdán István: *Magyarországi hossz-és földmértékek 1601–1874.* Magyar Országos Levéltár, Budapest, 1990.

Bónis György: *Magyar jog–Székely jog.* Ferenc József Kolozsvári Tudományegyetem. 1942

Briquet, Charles-Moïse: *Les Filigranes. Dictionnaire historique des marques du papier dès leur apparition vers 1282 jusqu'en 1600 avec 39 figures dans le texte et 16 112 fac-similés de filigranes.* III. Kötet, 1907.

Ciobanu, Vasile – Iacob, Dan Dumitru – Niedermaier, Paul – Pál Judit – Spânu, Anda-Lucia: *Bibliografie istorică a oraşelor din România.* Editura Academiei Române. Bucureşti. 2007.

Elias, Norbert: *The Civilizing Process Sociogenetic and Psychogenetic Investigation* Revised Edition, Blackwell Publishing, 2000.

Erdélyi Gabriella: *Szökött szerzetesek. Erőszak és fiatalok a késő középkorban.* Libri Kiadó, Budapest. 2011.

Farczady Elek: *A marosvásárhelyi református egyházközség élete 1556–1948.* Marosvásárhelyi I. Vártemplom Református Egyházközség. Marosvásárhely. 2000.

Fodor István–Sebestyén Mihály szerk., *Marosvásárhelyi krónikás füzetek 1–2 Erdélyi ritkaságok sorozat 9.* Mentor Könyvek Kiadó, Marosvásárhely. 2015.

Géra Eleonóra.: *Házasság Budán. Családtörténetek a török kiűzése után újjászülető (fő)városból 1686–1726.* Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet, Budapest, 2019.

Géra Eleonóra: *Kőhalomból (fő)város. Buda város hétköznapijai a 18. század elején.* L'Harmattan Kiadó, Budapest. 2014.

Geremek, Bronislaw: *The margins of society in late medieval France* Cambridge University Press, Cambridge-Paris. 2006.

Gulyás László Szabolcs: *Mezővárosi önkormányzat a középkori Hegyalján.* Magyar Nemzeti Levéltár, Budapest 2017.

Hasan, Mihai-Florin: *Proscriși și Infractori în Transilvania în secolele XIV–XVI.* Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2017.

Hajnik Imre: *A perdöntő eskü és az előzetes bizonyítás. A középkori magyar per jogban* MTA. Budapest. 1881.

Härter, Karl: *Strafrechts -und Kriminalitätsgeschichte der Frühen Neuzeit.* De Gruyter, Oldenburg. 2018.

Horváth Richárd–Neumann Tibor: *Ecsedi Bátori István. Egy katonabáró életpályája (1458–1493).* MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet, Budapest, 2012.

Imreh István: *Székely falutörvények.* Minerva, Kolozsvár, 1947.

Kálnoky, Nathalie: *A nemes székely nemzet konstitúciói és privilégiumai.* Pallas-Akadémia Kiadó, Csíkszereda, 2007.

Karácsony János: *Szt. Ferenc rendjének története Magyarországon 1711-ig.* I. kötet. Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 1922.

Kis András: *Más források-más értelmezések.* Marosvásárhely. Mentor Kiadó. 2003.

Kiss András: *Boszorkányok, kuruzslók, szalmakoszorús paráznák.* Kriterion Könyvkiadó. Bukarest-Kolozsvár. 1998

Kiss András: *Boszorkányok, kuruzslók, szalmakoszorús paráznák.* Kriterion Könyvkiadó. Kolozsvár. 2004.

Kiss András: *Források és értelmezések* Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1994.

Kiss Réka: *Egyház és közösség. A Küküllői Református Egyházmegye 17 – 18. századi iratai tükrében.* Akadémiai Kiadó, Budapest. 2011.

Klanciczay Gábor – Pócs Éva szerk. *Demons, Spirit. Witches. 3. Witchcraft. Mythologies and Persecutions.* Ceu Press. Budapest – New York. 2008.

Koncz József: *A Marosvásárhelyi Evangélikus Református Kollégium története (1557–1895)* Mentor Kiadó. Marosvásárhely. 2006.

Koncz József: *A marosvásárhelyi Evangélikus Református Kollégium könyvnyomdájának száz éves története 1786–1886* Marosvásárhely 1887 <http://mek.oszk.hu/10800/10808/10808.htm> (Hozzáférés dátuma: 2020. 12. 11.)

Kovács Kiss Gyöngy: *A kolozsvári osztóbírói intézmény s a kibocsátott osztálylevelek*. Korunk–Komp-Press Kiadó. Kolozsvár. 2012.

Kovács Kiss Gyöngy: *Rendtartás és kultúra. Századok, mindennapok, változások Erdélyben*. Mentor Kiadó. Marosvásárhely. 2001.

Kubinyi András: *Városfejlődés és vásárhálózat a középkori Alföldön és az Alföld szélén*. Csongrád Megyei Levéltár, Szeged, 2000.

Kümin, Beat: *Drinking Matters. Public Houses and Social Exchange in Early Modern Central Europe*. Palgrave – Macmillan. London – New York. 2007.

Lakatos Bálint: *Mezővárosi oklevelek. Települési önkormányzat és írásbeliség a későközépkori Magyarországon, 1301–1526*. (Magyar történelmi emlékek. Adattárak. Monumenta Hungariae Historica. Elenchi.) MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet, Budapest 2019

Nagy László: „*Sok dolgot próbála Bethlen Gábor...*” Magvető Kiadó, Budapest, 1981.

H. Németh István: *Várospolitikai és gazdaságpolitika a 16–17. századi Magyarországon I*. Gondolat Kiadó, Budapest. 2004.

Niedermaier, Paul: *Geneza oraşelor medievale în Transilvania*. Editura Academiei Române, Bucureşti, 2016.

Niedermaier, Paul: *Städte, Dörfer, Baudenkmäler. Studien zur Siedlungs- und Baugeschichte Siebenbürgens*. Böhlau Köln. 2008.

Nussbächer, Gernot: *Bástyák, árkok, várfalak. Séta a középkori Brassóban*. Aldus Kiadó, Brassó. 2005.

Orbán Balázs: *A Székelyföld leírása* <https://mek.oszk.hu/04800/04804/html/166.html> (Hozzáférés dátuma: 2021. 01. 22.)

Pakucs-Willcocks Mária.: *Sibiul veacului al XVI-lea. Rânduirea unui oraş transilvănean*. Editura Humanitas, Bucureşti, 2018.

Pál Judit: *Városfejlődés a Székelyföldön 1750–1914*. Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda. 2014.

Pál-Antal Sándor.: *Maros-széki intézmények és pecsétjeik a XVI. századtól 1867-ig* Mentor Kiadó. Marosvásárhely. 2004.

Pál-Antal Sándor: *Marosvásárhely története I. A kezdetektől 1848-ig*. Mentor, Marosvásárhely, 2009.

Pál-Antal Sándor: *Marosvásárhelyi utcák, közök és terek történeti névtára* Mentor Kiadó. Marosvásárhely. 1997.

Pál-Antal Sándor: *Székely önkormányzat-történet* Mentor Kiadó, Marosvásárhely, 2004.

Pál-Antal Sándor: *Székelyföld és városai*. Mentor Kiadó, Marosvásárhely. 2003.

Péter Katalin: *Magánélet a régi Magyarországon*. MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet. Budapest. 2012.

Rüsz-Fogarasi Enikő: *Privilegiile și îndatoririle orașelor din Transilvania voievodală*. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca. 2003.

Sebestyén Mihály: *Időtár I. Marosvásárhely történeti kronológiája a kezdetektől 1848-ig*. Mentor Kiadó. Marosvásárhely. 2009.

Sebestyén Mihály: *Időtár V/1. 1291–1899. Pótlások, kiegészítések, javítások az Időtár I-II. kötetéhez*. Mentor Könyvek Kiadó, Marosvásárhely 2015.

Sonkoly Gábor: *Erdély városai a XVIII–XIX. században*. L'Harmattan–Atelier, Budapest, 2001.

Soós Zoltán: *A marosvásárhelyi Vártemplom. Biserica din cetatea târgumureșeană*. Lektor Kiadó, Marosvásárhely, 2016.

Székelyföld története I – III. Egyed Ákos Főszerk. Magyar Tudományos Akadémia – Erdélyi Múzeum Egyesület – Haáz Rezső Múzeum, Budapest – Kolozsvár – Székelyudvarhely, 2016.

Tárkány Szűcs Ernő: *Magyar jogi népszokások*. Akadémiai Kiadó. 1981.

Tonk Sándor. *Marosvásárhely. Vártemplom* Erdélyi műemlékek 7. Sepsiszentgyörgy. 1994.

Tonk Sándor: *Erdélyiek egyetemjárása a középkorban* Kriterion Könyvkiadó, Bukarest. 1979.

Tringli István: *Szokás és szabadság. Tanulmányok a középkori magyar jogszokások és kiváltságok történetéhez*. Line Design Kiadó, Budapest. 2017.

Trócsányi Zsolt: *Erdély központi kormányzata 1540 - 1690*. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1980.

Van de Pol, Lotte: *The Burgher and the Whore. Prostitution in early modern Amsterdam* Oxford University Press. Oxford, 2011.

Studies and articles

Agache, Dumitru: *Târgurile și cetățile moldovene în sistemul de comunicații din epoca medievală*. *Historia Urbana*. 3.évf. (1995), 1–2.szám.113–118.

Androic, Alexandru: *Considerații privind geneza orașelor medievale din Transilvania*. *Historia Urbana*. 2. évf. (1994) 1.szám. 19–22.

Apetrei, Cristian N.: Despre viața cotidiană la reședințele urbane al elitelor muntene. Considerații pe marginea unor izvor mai puțin cunoscut din veacul al XVI-lea. *Historia Urbana XX* (2012). 1–2. 5–12.

Apetrei, Cristian: Rethinking the connections of a sixteenth century family. The kornikat merchants and Moldavia from 1540 to 1570 = *Istros Annuarul Muzeul Brăilei XX* (2014). Muzeul Brăilei, 2014. 545–585.

Balázsová, Barbara: Az Alsó-Magyarországi bányavárosok művészetéhez: Joseph Andreas Wenzl von Sternbach mecénatúrája. *Művelődéstörténeti Értesítő*. 55. évf. (2006). 1. szám. 125–153.

Balogh Judit: Székelyudvarhely városi elitjének kialakulása a 16–17. század fordulóján. = *Urbs. Magyar várostörténeti évkönyv 3*. Budapest, 2008. 313–326.

Balogh Judit: Székely város a 16–17. században. = *Város és társadalom. Studia Miskolciensia I*. Miskolci Egyetem BTK Történettudományi Intézet, Miskolc, 1993. 27–33.

Bariska István: A Fehde-jog intézménye és Nyugat-Magyarország. *Vasi Szemle*. 2005. 59. évfolyam 3. szám. 291–312.

Berekméri Árpád Róbert: A marosvásárhelyi ispotály az Erdélyi Fejedelemség korában = *Marosvásárhely történetéből 3* Pál-Antal Sándor–Simon Zsolt szerk., Mentor Kiadó. Marosvásárhely. 2013. 9–39.

Blazovich László: A Szepesség joga és a Szász Tükör = *Bártfától Pozsonyig. Városok a 13 – 17. században. Társadalom és művelődés történeti tanulmányok. 35* Csukovits Enikő – Lengyel Tünde szerk., MTA Történettudományi Intézet, Budapest. 2005. 159–186.

Bónis Johanna: A marosvásárhelyi céhek tárgyi emlékei. = *Marosvásárhely Történetéből I* 2. kiadás. Pál-Antal Sándor–Szabó Miklós szerk., Mentor Kiadó, Marosvásárhely, 2007. 117–140.

Bónis Johanna: A marosvásárhelyi céhekről = *A Maros megyei magyarság történetéből* Pál-Antal Sándor–Szabó Miklós szerk., Mentor Kiadó. Marosvásárhely. 1997 57–76.

Bónis Johanna: Date privind breasla plugarilor din Tîrgu Mureș = *Marisia XI – XII* (1982) Muzeul Județean Mureș. Tîrgu Mureș. 69–90.

Buda, Michal: A zsolnai városkönyv. Forrás a késő középkori és kora újkori város mindennapi életének kutatásához. = *Bártfától Pozsonyig. Városok a 13 – 17. században. Társadalom és művelődés történeti tanulmányok. 35*. Csukovits Enikő – Lengyel Tünde szerk., MTA Történettudományi Intézet, Budapest. 2005. 187–198.

Cantacuzino, Gheorghe I.: Aspecte ale dezvoltării urbane a Târgoviștei în prima jumătate al secolului al XVII-lea. *Historia Urbana*. 2. évf. (1994) 1.szám. 71–78.

Carroll, Stuart: Revenge and Reconciliation in Early Modern Italy. = *Past&Present*. 233 Volume (2016), Issue 1. 101–141.

Covaciu, Cătălina: Adversarii ordini divine? Portretul acuzațiilor în procesele de vrăjitorie clujene = *Magie și familie în Europa în epociile modernă contemporană*. Eppel, Marius szerk., Editura Mega, Cluj-Napoca. 2016. 13–44

Crăciun, Maria: Prețul păcatului: faptă și pedeapsă în orașele Transilvaniei secolul al XVI-lea = *Orașele orășeni și bani: atitudini, activități, instituții, implicații (sec. XVI-XX)*. Rădvan, Laurențiu–Căpraru, Bogdan szerk., Editura Universității ”Alexandru Ioan Cuza” Iași, Iași, 2011. 15–56.

Czaja, Roman.: Social mobility as a paradigm of research on cities in central and east-central Europe in the late Middle Ages. = *The far-sighted gaze of capital cities Essays in honour of Francesca Bocchi*. Smurra, Rosa – Houben, Hubert – Ghizzoni, Manuela szerk., Viella, Roma, 2014. 249–260.

Czaja, Roman: Patrician Guilds in Medieval Towns on the Baltic Coast, *Acta Poloniae Historica*. 92.szám (2005). 31–52.

Csukovits Enikő: Bűn és büntetés a középkori városi gyakorlatban. A selmecebányai 14–15. századi városkönyv bünesetei = *Bártfától Pozsonyig. Városok a 13–17. században. Társdalom és művelődés történeti tanulmányok*. 35. Csukovits Enikő–Lengyel Tünde szerk. MTA Történettudományi Intézet, Budapest. 2005. 199–222.

Csukovits Enikő: Bűn és büntetés a középkori városi gyakorlatban *Történelmi Szemle*. 46. évf. (2004). 1–2.szám. 141–166.

Dankanits Ádám: Începuturile urbanizării Tîrgu Mureșului = *Studii și materiale*. II. Muzeul Județean Mureș. Tîrgu Mureș, 1967. 91–98.

Derzsi Júlia: A városi statútumok és a közrendészeti szabályalkotás kapcsolata az erdélyi városokban a 16. század második felében. = *Certamen I. Előadások a Magyar Tudomány napján az Erdélyi Múzeum Egyesület I. szakosztályában*. Egyed Emese–Pakó László–Weisz Attila szerk.. Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár, 2013. 223–235.

Derzsi Júlia: Incendiul de la Sibiu din 1570. Câteva lămuriri privitoare la data declanșării dezastrului și la amploarea sa. *Historia Urbana* 26. évf. (2018) 1. szám. 13–46.

Derzsi Júlia: Városi és körzeti fellebbviteli bíraskodás Brassóban és a Barcaságban (1558–1582) = *Középkortörténeti tanulmányok* 6. Szegedi Középkorász Műhely, Szeged, 2010. 13–20.

Dogaru, Maria: Un sigiliu necunoscut al orașului Vaslui din veacul al XVII-lea. *Historia Urbana*. 2. évf. (1994) 1.szám. 91–96.

Dumitran, Daniel: Societate urbană în Transilvania premodernă *Historia Urbana* XXII (2014). 1–2. 117–135.

Entz Géza: A marosvásárhelyi református templom = *Marosvásárhely és vártemploma*. Ráday gyűjtemény kiadványai. Medvigy Endre szerk., Budapest, 1990. 35–47.

Erdélyi Gabriella: „Szerettem egyszer egy nőt” Házasságkötés és házasságtörés 1500 körül. *Történelmi Szemle* 49. évfolyam (2007). 2.szám. 165–178.

Erdősi Péter: A politikai színlelés funkciói és megítélése Báthory Zsigmond erdélyi fejedelem udvarában. = *Színlelés és rejtőzködés – A kora újkori magyar politika szerepjátékai*. G. Etényi Nóra – Horn Ildikó szerk. L’Harmattan Kiadó, Budapest. 2010. 77–108.

F. Romhányi Beatrix: A ferencesek marosvásárhelyi letelepedéséről (A magyarországi ferences kolostorok XIV. századi jegyzékének datálási problémái). = *Marosvásárhely történetéből I.* (2. kiadás). Pál-Antal Sándor–Szabó Miklós. szerk., Mentor Kiadó, Marosvásárhely, 2007. 191–195.

Faborová, Bernadeta: An Inquiry into the everyday life of Townspeople of Košice in the 16th Century. *Mesto a Dejiny* 1. évf. (2012). 1–2. szám. 26–33.

Fedorčák, Peter: Religious Issue and the Intial Period of the Reformation in Košice. *Mesto a Dejiny* 1. évf. (2012). 1–2. szám. 34–38.

Fehér Andrea.: Investigating Infanticide in 18th Century Cluj. *Studia Historia* 59. évfolyam (2013) 2. szám. 52–65.

Fehér Andrea: „Az ki asszony lévén férfiú habitusban öltözött s úgy élt” = *Urbs Magyar várostörténeti évkönyv* 9. Budapest, 2014. 89–104.

Fehér Andrea: „The instrument of the Devil” The Image of the Witch in 18th century Cluj. *Studia Historia* 64. évfolyam (2019). 1.szám 123–142.

Fehér Andrea: Bűn és bűnhődés. Nők által elkövetett bűncselekmények megítélése a 18. századi Kolozsváron. =Lupescu Makó Mária. Ionuț Costea, Ovidiu Ghitta, Sipos Gábor, Rűsz-Fogarasi Enikő szerk. *Cluj–Kolozsvár–Klausenburg 700. Várostörténeti tanulmányok. Studii de istorie urbană.* Kolozsvár, EME, 2018. 519–525.

Fehér Andrea: Lakodalmak a Székely családban. Adalékok a 18. századi erdélyi házassági szokásokról. *Erdélyi Múzeum* LXXIX. évfolyam (2017) 118–129.

Flóra Ágnes: „Amely ebet ez előtt mostál, most is azont mosd. Egy 16. századi fürdőjelenet érdekességei *Korunk*, 21.évf. (2010) 10. szám. 22–27.

Flóra Ágnes: A kora újkori kolozsvári elit portréja. *Urbs: Magyar várostörténeti évkönyv* 3. Budapest, 2008. 133–144.

Flóra Ágnes: Hivatal vagy hivatás? Városi jegyzők a kora újkori Erdélyben. = „*éltünk mi sokáig 'két hazában' ...*”: = *Tanulmányok a 90 éves Kiss András tiszteletére* Dáné Veronka–Oborni Teréz–Sipos Gábor szerk. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen 2012. 123–134.

Flóra Ágnes: Jelkép, erény, reprezentáció. A kora Újkori Kolozsvár Tanácsháza, mint a városvezetés egyik reprezentációs terme = *Tanulmányok Kovács András 65. születésnapjára* Kovács Zsolt – Sarkadi Nagy Emese–Weisz Attila. Erdélyi Múzeum Egyesület–Entz Géza Művelődéstörténeti Alapítvány, Kolozsvár, 2011, 149–165.

Flóra Ágnes: Polgári karrier, polgári lét Kolozsváron a reneszánsz korban. *Történelmi szemle* 2009/4. szám. 481–501.

Fodor, Georgeta: *Destine comune: viața femeilor între public și privat. Țara Românească, Moldova și Transilvania. Secolele XV–XVII.* Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2011.

Gálfi Emőke: „Az Köpeczi nemzetség az várason becsületben volt” avagy polgár-nemes szembenállás Marosvásárhelyen a 16. század második felében = *Székely századok. Emlékkönyv Pál-Antal Sándor nyolcvanadik születésnapjára.* Berekméri Árpád–Róbert–László

Lóránt–Sebestyén Mihály–Simon Zsolt. szerk., Mentor Könyvek Kiadó, Marosvásárhely, 2019.191–199.

Gálfi Emőke: Izabella királyné várospolitikája: Gyulafehérvár és Várad. = „*Várad, Erdély kapuja...*” *Nagyvárad történelmi szerepe a fejedelemség korában. Tanulmányok Biharország történetéből* 2. Oborni Teréz szerk., Varadinum Kulturális Alapítvány, Nagyvárad 2015.

Gálfi Emőke: Gyulafehérvár falakon kívüli főtere és a városvezető réteg a 16. század második felében. *Történelmi szemle* 60. évfolyam (2018). 1 szám. 3–16.

Gaskill, Malcolm: Witchcraft and evidence in early modern England. = *Past and Present*. Volume 198. 2008. Issue 1. 33–70.

Gauvard, Claude: Fear of crime in Late Medieval France = *Medieval Crime and Social Control* Hanawalt A, Barbara–Wallace, David. szerk., University of Minnesota Press, Minneapolis – London. 1998. 1–32.

Gheorghiu, Teodor Octavian – Radoslav, Radu: Spațiul central al orașului românesc extracarpatic din secolele XIV–XVI. *Historia Urbana* 1.évf. (1993), 2. szám. 153–174.

Goliński, Mateusz: On the problem of the size of trading complexes in medieval towns and cities of Central Europe. *Acta Poloniae Historica*. 119. szám (2019) 101–117.

Guzowski, Piotr: The origins of the European marriage pattern in early modern period from the perspective of polish history. *Acta Poloniae Historica*. 109. szám (2013) 5–44.

Hegyí Géza: Marosvásárhely első írásos említéséhez. = *CERTAMEN I. Előadások a Magyar Tudomány Napján az Erdélyi Múzeum Egyesület I. Szakosztályában*. Egyed Emese–Pakó László–Weisz Attila. szerk., EME, Kolozsvár. 2013. 175–190.

Izsán Csaba: A zsoldos darabontok számadásai és a város védműveinek javítási költségei Kolozsvár 17. századi számadáskönyveiben. = *StudiaHistoricaTransylvaniensia* 2. *Ezerarcú Erdély Politika, Társadalom, Kultúra*. Tötös Áron–K. Markaly Aranka–Koloh Gábor–Horváth Illés. szerk., Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár, 2019. 341–346.

Jakó Zsigmond: Az erdélyi mértéktörténet kérdéseire *Erdélyi Múzeum* 50. évf. (1945) 3 – 4. szám. 240–243.

Jurová, Anna: Snaha o lokalizácii cigánskeho Tábora v Košiciach [Effort to locate a gypsy Camp in Košice] *Mesto a Dejiny* 2.évf. (2013) 1.szám 25–32.

Kelemen Lajos Nagy Szabó Ferenc és a Marosvásárhelyi szabó cég. *Erdélyi Múzeum*. 1901. 18. évfolyam. 7. szám. 396–405.

Kelemen Lajos: A marosvásárhelyi temető legrégebbi sírkövei = Kelemen Lajos: *Művészettörténeti tanulmányok* Szabó T. Attila–B. Nagy Margit szerk., Kriterion Könyvkiadó. Bukarest 1977. 185–190.

Kelemen Lajos: Adatok a marosvásárhelyi szabó czéhpoharakhoz. *Erdélyi Múzeum* 1901. 18. évfolyam. 52–57.

Kelemen Lajos: *Művelődéstörténeti tanulmányok I.* Sas Péter szerk. Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár. 2006. 197–236.

Kelemen Lajos: *Művészettörténeti tanulmányok I* Szabó T. Attila–B. Nagy Margit szerk., Kriterion Könyvkiadó, Bukarest 1977 178–190.

Kelemen Lajos: *Művészettörténeti tanulmányok II.* Szabó T. Attila–B. Nagy Margit szerk., Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1982, 17–4.

Kis-Halas Judit: *The trial of an honest citizen = Klaniczay Gábor – Pócs Éva szerk. Demons, Spirit. Witches. 3. Witchcraft. Mythologies and Persecutions.* Ceu Press. Budapest – New York. 2008.

Kiss András: *A kolozsvári Torony és lakói = Források és értelmezések* Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1994. 70–82.

Kiss András. *Források és adatok a kolozsvári cigányok XVI–XIX. századi történetéhez. Korunk* III.folyam 1évf. (1990) 7. szám. 888–896.

Klaniczay Gábor. *Boszorkányüldözés Közép és Kelet-Európában = R. Várkonyi Ágnes emlékkönyv születésnek 70. évfordulója alkalmából* Tusor Péter szerk., ELTE BTK. Budapest. 1998. 399–416.

Klaniczay Gábor: *Boszorkányhit, boszorkányvád, boszorkányüldözés a XVI–XVIII. században. Ethnographia.* 97. évfolyam (1986) 2–4. szám. (Továbbiakban: *Boszorkányhit*) 257–295.

Klaniczay Gábor: *Learned Systems and Popular Narrations of Visions and Bewitchment = Klaniczay Gábor–Pócs Éva szerk. Demons, Spirit. Witches. 3. Witchcraft. Mythologies and Persecutions.* Ceu Press. Budapest – New York. 2008. 50–73.

Koncz József: *Enyedi (Lakatos) Márton: Emlékezetnek könyve. Erdélyi Múzeum* 18. évfolyam 1901. 8–9. szám. 447–457; 510–518.

Kovács Kiss Gyöngy: *A játékos város (A társadalmi érintkezés, a gondülés é a játékok néhány színhelye a 16. századi Kolozsváron. = Korunk* III. folyam, 10. évf. (1999) 12. szám. 41–52.

Kovács Kiss Gyöngy: *Mozaikkockák a fejedelemség kori Kolozsvár mindennapjaiból. Korunk* III. folyam. 24.évf (2013). 3.szám 95–104.

Sz. Kristóf Ildikó: *Boszorkányüldözés a kora újkori Magyarországon: kutatástörténet, eredmények, teendők-2013-ban. =Boszorkányok, varázslók, és démonok Közép-Kelet Európában.* Klaniczay Gábor–Pócs Éva szerk., Balassi Kiadó, Budapest. 2014. 17–62.

Kubinyi András.: *Polgári értelmiség és hivatalnok réteg Budán és Pesten a Hunyadi- és Jagelló-korban. = Kubinyi András: Tanulmányok Budapest középkori történetéből I–II.* Kenyeres István–Kis Péter–Sasfi Csaba szerk., Budapest. 2009. 599–620.

Léstány Ferenc: *Marosvásárhely katolikus múltja. = Marosvásárhely történetéből I.* (2. kiadás). szerk., Pál-Antal Sándor–Szabó Miklós. Mentor Kiadó, Marosvásárhely, 2007. 157–190.

Lupescu Makó Mária: (Nu) haina îl face pe om. Îmbrăcămintea și purtătorii ei în Transilvania (secolele XVI–XVII). = *Avere, Prestigiu și cultură materială în surse patrimoniale*. Iacob, Dan Dumitru szerk., Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza" Iași, Iași, 2015. 35–70.

Lupescu Makó Mária: "Pro memoria perpetua." Az emlékezés stratégiái a késő középkori Erdélyben = Veress, Károly szerk., *Emlékezet és felejtés: Interdiszciplináris párbeszéd 5*. Veress Károly szerk., Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2017. 79–96.

Lupescu Makó Mária: „Myndenemet hagyom... hog tanítassag és az Eskolat el ne hagyassak vele.” Az utódok taníttatásáról a kora újkori erdélyi végrendeletek tükrében. = *Peregrináció és Erudiíció. Tanulmányok Tonk Sándor tiszteletére*. Bogdándi Zsolt–Lupescu Makó Mária szerk., Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár, 2020. 251–280.

Lupescu Makó Mária: Miért? Kinek? Mit? Erdélyi Középkori végakaratok szerkezeti jellemzői = *Certamen I. Előadások a Magyar Tudomány Napján az Erdélyi Múzeum-Egyesület I. szaksztyáiban*. Egyed Emese–Pakó László–Weisz Attila. szerk. Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár 2013. 191–210.

Lupescu Makó Mária: Spoken and Written Words in Testaments: Orality and Literacy in Last Wills of Medieval Transylvanian Burghers = *Uses of the Written Word in Medieval Towns. Medieval Urban Literacy II*. Mostert, Marco–Adamska, Anna. szerk. Turnhout, Brepols Publishers, 2014. 271–298.

Lupescu Makó Mária: Zis și scris: Oralitate și scriere în testamente = *Exercițiul scrierii în Transilvania medievală și premodernă* Andea, Susana–Dincă, Adinel szerk., Editura Argonaut – Symphologic Publishing, Kolozsvár–Gatineau. 2016. 13–34.

Magdoško, Drahoslav.: About the interpretation and purpose of the charter issued by Bishop of Eger for burghers of Košice in 1290. *Mesto a dejiny*. 3. évf. (2014). 1.szám. 19–33.

Magdoško, Drahoslav: K mestskej elite Košic na prelome 13. a 14. storočia = *Košice v súradniciach európskych dejín*. Hajduová, Mária–Bartoš, Martin szerk., Mesto Košice, Archív mesta Košice, Košice 2014. 64–73.

Magdoško, Drahoslav: K pôvodu pravidiel pre košickú mestskú radu z roku 1404 = *Poznávanie dejín Slovenska. Pramene, metódy, poznatky*. Domenová, Marcela–Magdoško, Drahoslav szerk. Universum, Prešov – Košice, 2015. 237–246.

Magdoško, Drahoslav: Kassa város elit polgárai a 13. és 14.század fordulóján = *Kassa az európai történelem kontextusában*. Hajdú Mária – Bartoš Martin szerk., Kassa Város Önkormányzata, Kassa Város Levéltára, Kassa. 48–56.

Magdoško, Drahoslav: Kostoly a špitály na predmestiach Košic v stredoveku [Suburban Churches and Hospitals in Medieval Košice] *Mesto a Dejiny* 2.évf. (2013) 2.szám. 17–37.

Matei, Mircea D.: În ce stadiu de evoluție se afla Bacăul la începutul secolului al XV-lea?(În legătura cu aniversarea a 585 ani de la prima atestare documentară a orașului). *Historia Urbana*. 2. évf. (1994) 2.szám. 221–230.

Neamțu, Vasile: Reflecții pe marginea genezei orașului medieval Baia. *Historia Urbana*. 3.évf. (1995), 1–2.szám. 113–119.

Neamțu, Vasile.: Die Ortschaft Moldenmarkt (Baia) im Kontext ihrer Handelsbeziehungen zum osteuropäischen Raum in der Zeitspanne vom Ende des 13. bis zur ersten Hälfte des 14. Jahrhunderts (Beiträge). *Historia Urbana*. 2. évf. (1994) 1.szám. 43–50.

H. Németh István–Szendek Katalin: Research on the Towns of Medieval and Early Modern Hungary since 1989 = *Vana Tallin XXV* Eastpol. Tallinn 2014. 266–294.

H. Németh István: Az archontológia és a várostörténet: karrierök és hatalmi csoportok a kora újkori városokban, XVI-XVII. század. = *Fons* 11. évfolyam 2004. 2.szám. 197–218.

H. Németh István: Neue Wege in der Frühneuzeitlichen Ungarischen Stadtgeschichteschreibung an der Wende zum 21. Jahrhundert. *Documenta Paragensia XXXIII*. Řídi Václav Ledvinka–Jiří Pešek szerk. Archiv Hlavínko Město Prahy, Prága, 2013. 471–493.

Niedermaier, Paul: Evoluția rețelei de orașe în Transilvania medievală, *Historia Urbana* 1.évf. (1993), 1.szám. 21–26.

Nussbächer, Gernot: Contribuții la istoria administrației orașului Brașov în perioada medievală. (sec XIII–XVI.) *Historia Urbana*. 2. évf. (1994) 1.szám. 79–90.

Nussbächer, Gernot: Contribuții la istoria administrației orașului Brașov în perioada medievală. (sec XVII–XVIII.) *Historia Urbana*. 4.évf. (1996). 1–2. szám. 49–62.

Oborni Teréz: A fejedelemség-kori erdélyi várostörténet kérdéseiről = *Urbs Várostörténeti Évkönyv I*. Budapest Főváros Levéltára, Budapest, 2006. 133–158.

Pakó László.: Kényszer vagy erkölcsi romlottság In. *Korunk*. III. Folyam. 16.évf. (2005). 3. szám. 84–93.

Pakó László: A városi közigazgatók (direktorok) Kolozsvár 16. század végi bírósági gyakorlatában. *Erdélyi Múzeum*. LXXIV: évfolyam (2013), 3. szám. 88–102.

Pakó László: Boszorkánycádák az anyagi érdek és a bosszúvágy szolgálatában. = *Boszorkányok, varázslók és démonok Közép-Kelet Európában*. Klaniczay Gábor – Pócs Éva szerk., Balassi Kiadó, Budapest 2014. 155 – 170.

Pakó László: Gyilkosság a családban: Halálos kimenetelű házastársi konfliktusok a kora újkori Kolozsváron. = *Certamen VII.: Előadások a Magyar Tudomány Napján az Erdélyi Múzeum Egyesület I. Szakosztályában*. Egyed Emese–Pakó László–Sófalvi Emese szerk. Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár 2020. 423–450.

Pakó László: Hatalmi konfliktus vagy testületi összefogás? A kolozsvári százférfiak tanácsa és a városi igazságszolgáltatás a 16. század második felében. *Erdélyi Múzeum*. 72. évfolyam. 2010. 3–4. szám. 73–87.

Pakó László: Scurte vieți omenești. Pruncucideri din Cluj a sfârșitul secolului al XVI-lea. = *Anuarul Școlii Doctorale "Istorie Civilizație. Cultură" I*. Presa Universitară Clujeană. Cluj–Napoca 2005. 203–212.

Pakucs-Willcocks Mária: A török marha – Türkische Waren: Erdély kereskedelme az Oszmán Birodalommal a 16–17. században a nagyszebeni vámnaplók tükrében. = *Certamen II. Előadások a Magyar Tudomány napján az Erdélyi Múzeum Egyesület I. szakosztályában*. Egyed Emese–Bogdándi Zsolt–Weisz Attila szerk., Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár, 2015. 242–252.

Pál Judit: Várostörténeti kutatások Erdélyben a második világháború után. = *Erdélyi várostörténeti tanulmányok* Pál Judit–Fleisz János szerk., Pro Print Könyvkiadó, Csíkszereda, 2001. 9–19.

Pál-Antal Sándor.: *Székvásárhely=Marosvásárhely Történetéből I* 2. kiadás. Pál-Antal Sándor–Szabó Miklós szerk., Mentor Kiadó, Marosvásárhely, 2007.9–28

Pál-Antal Sándor: Jogszabályt szülő konfliktusok Marosvásárhelyen 1672–1731 között = *Urbs-Magyar Várostörténeti Évkönyv 9*. Budapest. 2014. 75–88.

Pál-Antal Sándor: Vásárhelyi várvédelem 1658-ban? *A Hét* 1983. május 6

Péter Katalin: Werbőczy anyanyelvi fordításainak tanulságai-értelmiségi feladatvállalás a 16. században. *Történelmi Szemle* 54. évf. (2012). 3.szám. 421–440.

Pócs Éva: Tündér és boszorkány Délkelet és Közép-Európa határán. *Ethnographia*. 97. évfolyam (1986) 2–4. szám. 177–256.

Radu, Gheorghe: Unele considerații privind dezvoltarea demografică orașului Piatra-Neamț. *Historia Urbana* 1.évf. (1993), 1.szám. 27–36.

Răduțiu, Aurel – Gyémánt, Ladislau: Autonomie și integrare. Șcheii Brașovului între suburbii și oraș. *Historia Urbana* 1.évf. (1993), 2. szám. 195–204.

Rowlands, Alisson: Witchcraft and Old Women in Early Modern Germany. *Past and Present*. Volume 173. 2001 Issue 1. 50–89.

Rusu, Mircea: Aspecte ale genezei târgurilor medievale din Transilvania *Historia Urbana*. 2. évf. (1994) 1.szám. 23–42.

Rüsz Fogarasi Enikő: A marosvásárhelyi Nagy Szabó Péter végrendelete = *A történetírő elhivatottsága: Emlékkönyv Szabó Miklós születésének 80. évfordulójára*. Pál-Antal Sándor–Sigmirean, Cornel–Simon Zsolt szerk., Mentor Kiadó, Marosvásárhely, 2012, 278–284.

Rüsz Fogarasi Enikő: Câteva aspecte privind statul văduvelor în Cluj în perioada premodernă = *Orașul în spațiul românesc între Orient și Occident. tradiția de la medievalitate la modernitate*. Rădvan, Laurențiu szerk., Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza" Iași, Iași, 2007. 53–67.

Rüsz-Fogarasi Enikő.: Gondolatok Borsos Anna végrendelével kapcsolatban. = *Adalékok a Székelyföld történetéhez. Emlékkönyv Egyed Ákos 90. születésnapja tiszteletére*. Benkő Levente–Demeter László szerk., Tortuma Könyvkiadó. Sepsiszentgyörgy. 2019. 396–406.

Rüsz-Fogarasi Enikő: A fejedelemségkor beszercei polgárainak öröklési tendenciái = *Tiszteletkőr: Történeti tanulmányok Draskóczy István egyetemi tanár 60. születésnapjára*.

Mikó Gábor – Péterfi Bence – Vadas András szerk. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2012. 349–359.

Rüsz-Fogarasi Enikő: A fejedelemségkori Marosvásárhely örökösödési mechanizmusa. = *Emlékkönyv Egyed Ákos születésének nyolcvanadik évfordulójára*. Pál Judit – Sipos Gábor szerk., Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár. 285–290.

Rüsz-Fogarasi Enikő: A vagyon örökítése a fejedelemség-kori Marosvásárhely. *Marosvásárhely történetéből 3* Pál-Antal Sándor–Simon Zsolt szerk. Mentor Kiadó. Marosvásárhely. 2013. 87–98.

Rüsz-Fogarasi Enikő: Avereia orașenilor în Transilvania premodernă. Surse și posibilități de cercetare. = *Avere, Prestigiu și cultură materială în surse patrimoniale*. Iacob, Dan Dumitru szerk. Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza" Iași, Iași, 2015. 101–114.

Rüsz-Fogarasi Enikő: Kolozsvár számadásai és a kolozsvári városgazdálkodás a fejedelemség korában. *Történelmi Szemle* 60.évf. (2018), 1.szám. 17–34.

Rüsz-Fogarasi Enikő: Központi helyek az erdélyi középkori vármegyében. = *Erdélyi várostörténeti tanulmányok*. Pál Judit–Fleisz János szerk., Csíkszereda, Pro-Print Könyvkiadó, 2001. 20–42.

Rüsz-Fogarasi Enikő: Lichiditățile monetare în testamentele orașenilor din Transilvania pre-modernă = *Orașele orașeni și bani: atitudini, activități., instituții., implicații (sec. XVI-XX)*. Rădvan, Laurențiu–Căpraru, Bogdan szerk. Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza" Iași, Iași, 2011. 57–75.

Rüsz-Fogarasi Enikő: Örökösödési szokások az erdélyi fejedelemség kori városiak körében = *Tanulmányok Erdély fejedelemség-kori történetéből*. Ballabás Dániel – Borbély Zoltán szerk. Líceum Kiadó, Eger, 2012. 9–21.

Rüsz-Fogarasi Enikő: Örökösödési tendenciák a kora újkori Gyulafehérváron = *Ünnepi kötet dr. Blazovich László egyetemi tanár 70. születésnapjára*. Balogh Elemér – Homoki-Nagy Mária szerk., Szegedi Tudományegyetem Állam és Jogtudományi Kar, Szeged, 2013. 569-579.

Sedláček, Peter: hospodárenie mestskej komory v Bratislave na základe rozboru komorných kníh mesta Bratislavy z rokov 1434 – 1528 [The economic activity of the City Chamber in Bratislava on the basis of analysis of the chamber books of the city of Bratislava from the period 1434 – 1528] *Historický Časopis* 65. évf. (2017), 3.szám. 411–443.

Simon Zsolt: Bethlen Gábor és Marosvásárhely. = *Székely Századok. Emlékkönyv Pál-Antal Sándor 80. születésnapjára*. Berekméri Árpád-Róbert – László Lóránt – Sebestyén Mihály – Simon Zsolt. szerk., Mentor Könyvek Kiadó, Marosvásárhely, 2019. 487–496.

Simon Zsolt: Documente medievale inedite referitoare la orașul Târgu Mureș = *Anuarul Arhivelor Mureșene II* (seria veche) 2003. 339–351.

Simon Zsolt: Monumente de limbă maghiară din secolul al XVI-lea din Arhiva orașului Târgu Mureș = *Anuarul Arhivelor Mureșene III*.(seria veche).2004. 275-288.

Simon Zsolt: Privilegiile inedite ale orașului Târgu Mureș. = *Anuarul Institutului De Cercetări Socio-Umane Gheorghe Sincai*. Marosvásárhely. 1999. 236–260.

Simon Zsolt: Zona de piață medievală a Târgu Mureșului. = *In memoriam Grigore Ploșteanu. Studii și evocări.* Vasile Dobrescu, Cornel Sigmirean, Corina Teodor. szerk. Editura Academiei Române, București 2014. 129–139.

Simon Zsolt: Az aranykiteremelés kezdetei a középkori Erdélyben = *Certamen II.: Elődások a Magyar Tudomány Napján az Erdélyi Múzeum-Egyesület I. Szakosztályában.* Egyed Emese – Bogdándi Zsolt – Weisz Attila szerk. Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár, 2015. 217 – 229.

Simon Zsolt: Az erdélyi huszadvámok igazgatása a késő középkorban = *Magyar Gazdaságtörténeti Évkönyv 2016 Válság-Kereskedelem.* Kövér György – Pogány Ágnes – Weisz Boglárka. szerk. MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont – Hajnal István Alapítvány, Budapest, 2016. 333–358.

Simon Zsolt: Brassó kereskedelmi elitje az 1503. évi huszadnapló alapján = *Urbs Magyar Várostörténeti Évkönyv 3.* Budapest Főváros Levéltára, Budapest, 2008. 387–408.

Soboul, Albert: Leírás és mérés a társadalomtörténetben (Ernest Labrousse bevezetőjével) = *Az Annales – A gazdaság-, társadalom-és művelődéstörténet francia változata* Benda Gyula–Szekeres András szerk., L’Harmattan, Budapest. 2007. 223–249.

Sipos Gábor: Református eljegyzések, házasságok és válások = *Ámor, álm, Mámor* Szentmártoni Szabó Géza szerk., Universitas, Budapest, 2002. 105–122.

Sóos Zoltán: A marosvásárhelyi vár építéstörténete. = *Marosvásárhely történetéből I. 2. kiadás.* Szerk. Pál-Antal Sándor–Szabó Miklós. Mentor Kiadó, Marosvásárhely, 2007. 87–110

Sowina, Urszula: Testaments of the burghers from Sieradz 1500–1538. *Acta Poloniae Historica.* 67.szám (1993). 47–78.

Sowina, Urszula: Water supply of the late medieval and early modern towns in polish lands. *Fasciculi Archaeologiae Historicae* 24. szám (2011). 11–18.

Sowina, Urszula.: Women’s economic activity in Polish Towns at the Turn of the Middle Ages and the Early Modern Time = *Excursion y disciplina social en la ciudad mediaval Europea.* Solórzano Telechea Jesús Ángel – Haermes, Jelle – Czaja, Roman szerk. Institutio de Estudios Riojanos, Logroño, 2018. 471–486.

Štefánik, Martin: The Kremnica Town Book of Accounts: The Economy of a Mining and Mint Town in the Kingdom of Hungary. = *Money and Finance in Central Europe during the later Middle Ages.* Zaoral, Roman szerk. Palgrave-Macmillan, London, 2016. 42–56.

Sütő Kálmán Zsolt: A nagybányai önkormányzati szerkezete a 16–18. században. *Erdélyi Múzeum.* 80. évfolyam (2018). 1. szám. 71–87.

Švecová, Adriana: Najstaršia úprava dedičského práva na príklade slobodného kráľovského mesta Trnavy do konca 16. storočia The Oldest Amendment of the Inheritance Law Taking the Royal Borough of Trnava up to the End of the 16th Century as an Example] *Historický Časopis.* 61. évf. (2013). 1.szám. 27–44.

Szabó András Péter: A dési per történeti háttere. *Egyháztörténeti szemle* IV. Évfolyam (2003) 2. szám. 29–56.

Szabó András Péter: Beszterce város fejedelemség kori kormányzata és politikai elitje. = *Urbs. Magyar Várostörténeti Évkönyv III.* 2008. 145–159.

Szabó Miklós: Marosvásárhely levéltárának története 1848-ig = *Művelődés és gazdálkodás az újkori Erdélyben.* Mentor Könyvkiadó, Marosvásárhely. 2003. 127–140

Szabó Miklós: Marosvásárhely népessége a XVII – XX. században = *Művelődés és gazdálkodás az újkori Erdélyben.* Mentor Könyvkiadó, Marosvásárhely. 2003. 156–166.

Szabó Miklós: Marosvásárhely szabad királyi várossá alakulása (1560–1759) = *Marosvásárhely történetéből I* 2.kiadás. Pál-Antal Sándor-Szabó Miklós szerk., Mentor Könyvkiadó. Marosvásárhely. 29–42.

Szász Anikó: Dés városvezetése 1541–1600 között. *Erdélyi Múzeum.* 80. évfolyam (2018). 1. szám. 54–70.

Szeghyová, Blanka: Disciplining Women in Early Modern Hungarian Towns. = *Same Bodies, Different Women: 'Other' Women in the Early Modern Period.* Mielke, Christopher – Znorovszky Andrea-Bianka szerk. Trivient, Budapest. 2019. 168–194.

Szeghyová, Blanka: Erőszak és konfliktuskezelés a polgárok mindennapi életében a 17. században = *Bártfától Pozsonyig. Városok a 13 – 17. században. Társadalom és művelődés történeti tanulmányok.* 35 Csukovits Enikő – Lengyel Tünde szerk. MTA Történettudományi Intézet, Budapest. 2005. 223–244.

Szilágyi Sándor: Rozsnyai Dávid családja. *Turul 1883–1950.* 1884. 4. szám 170–171.

Soboul, Albert: Leírás és mérés a társadalomtörténetben (Ernest Labrousse bevezetőjével) = *Az Annales – A gazdaság-, társadalom-és művelődéstörténet francia változata* Benda Gyula -Szekeres András szerk., L'Harmattan, Budapest. 2007. 223–249.

Takács Péter: A régi Marosvásárhely piacszervező erőtere. = *Marosvásárhely történetéből 3.* Pál-Antal Sándor–Simon Zsolt. szerk. Mentor Kiadó, Marosvásárhely. 2013. 192–216.

Tonk Sándor: Marosvásárhelyi Krónikások = *Marosvásárhely Történetéből I 2. kiadás.* Pál-Antal Sándor–Szabó Miklós szerk., Mentor Kiadó, Marosvásárhely, 2007. 213–216.

Tóth István György: „Komám nincs és feleségem vagyon” Meddőség és fogamzásgátlás a 18. századi magyar parasztságnál = *Óra, Szablya, nyoszolya. Életmód és anyagi kultúra Magyarországon a 17–18. században.* Zimányi Vera szerk. MTA. Történettudományi Intézet, Budapest, 1994. 133–143.

Tringli István.: A kor újkori kodifikáció és a Hármaskönyv. = Tringli István: *Szokás és szabadság. Tanulmányok a középkori magyar jogszokások és kiváltságok történetéhez.* Line Design Kiadó, Budapest. 2017. 85–100.

Tringli István.: Vásártér és vásári jog a középkori Magyarországon = Tringli István: *Szokás és szabadság. Tanulmányok a középkori magyar jogszokások és kiváltságok történetéhez.* Line Design Kiadó, Budapest, 2017. 138–185

Tringli István: A magyar szokásjog első összefoglalói a mezei károkról = *Arcana tabularii: tanulmányok Solymosi László tiszteletére 2. kötet*. Bárány Attila–Dreska Gábor–Szovák Kornél szerk. Debreceni Egyetem, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi kar. Debrecen – Budapest, 2014. 793–808.

Tringli István: Bűbajos és néző asszonyok levelesítő jegyzékekben = Tringli István: *Tanulmányok a középkori magyar jogszokások és kiváltságok történetéhez*. Line Design. Budapest. 2017. 28–41

Tringli István: Előszó. = Tringli István: *Szokás és szabadság. Tanulmányok a középkori magyar jogszokások és kiváltságok történetéhez*. Line Design Kiadó, Budapest. 2017. 7–12.

Tringli István: Vásártér és vásári jog a középkori Magyarországon = Tringli István: *Szokás és szabadság. Tanulmányok a középkori magyar jogszokások és kiváltságok történetéhez*. Line Design Kiadó, Budapest, 2017. 138–185.

Uličný, Ferdinand: The Relations Between Burghers of Košice and Kings of Hungarian Kingdom in the Half of the 14th Century. *Mesto a Dejiny* 1. évf. (2012). 1–2szám. 6–11.

Velescu, Olivier: "Slobozia" de la Radu Vodă. Contribuții la istorie orașului București în secolele XVI – XVII. *Historia Urbana* 1.évf. (1993), 2. szám. 175–194.

Doctoral dissertations

Hasan, Mihai-Florin: *Proscriși și infractori în Transilvania în secolele XIV–XVI*. Babeș-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, 2007.

Lakatos Bálint doktori disszertáció *Hivatali írásbaliség és ügyintézés a késő középkori magyarországi mezővárosokban okleveleik tökéiben* melléklete. Budapest 2013.

Rusu, Gabriel-Virgil: *Urmărirea infractorilor în comitatele ardelenese-secolul XVII*. Babeș-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, 2011.

Sütő Kálmán Zsolt: *A nagybányai mészárosok és mesterségük a 16. századtól 1872-ig*. Babeș-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, 2019.